

CAROLINE WAHL

SILA VETRA 17

Ljndeni

Sila vetra 17

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Caroline Wahl

Sila vetra 17 – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

SILA VETRA 17

CAROLINE WAHL

SILA VETRA 17

Preložila Dana Petrigáčová

Ljndeni

Preklad tejto knihy podporil Goetheho inštitút a Alfred Toepfer Stiftung F.V.S. štipendijným pobytom.

The translation of this book was supported by the Goethe-Institut and Alfred Toepfer Stiftung F.V.S.

Caroline Wahl: Wind Stärke 17

Copyright © 2024 DuMont Buchverlag GmbH & Co.

Grafický dizajn obálky: Lübbecke Naumann Thoben, Kolín nad Rýnom

Obrázok na obálke © Lili Wood

Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2026

Translation © Dana Petrigáčová, 2026

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať s cieľom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

Vytlačovanie textu a dát z tejto publikácie v zmysle čl. 4 smernice 2019/790 EÚ je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-5324-1

ISBN e-knihy 978-80-566-5326-5 (1. zverejnenie, 2026) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-566-5327-2 (1. zverejnenie, 2026) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-566-5325-8 (1. zverejnenie, 2026) (ePDF)

Pre ocka
Mám ťa rada

Keď Ida odchádza z domu, nemá pri sebe nič okrem starého, ošumelého plastového kufru svojej mamy, niekoľkých kusov obľúbeného oblečenia a MacBooku. Pravdepodobne sa navždy lúči s mestečkom, v ktorom strávila celý svoj doterajší život. Lúčenie jej nikdy veľmi nešlo. Pred dvoma mesiacmi ani nebola na mami-
nom pohrebe. Na stanici nastupuje na vlak, ktorý ju odvezie naj-
ďalej – v žiadnom prípade nechce ísť za sestrou Tildou do Ham-
burgu –, a tak končí na ostrove Rujana. Bez plánu, len s gučou
hnevu, smútku a výčitiek v bruchu blúdi po ostrove v Baltskom
mori. Napokon stretáva Knuta, majiteľa miestnej krčmy, a jeho
ženu Mariannu, ktorí u seba Idu hneď ubytujú. Každé ráno spolu
všetci traja raňajkujú domáce zemle a Ida trávi deň s Mariannou,
chodia spolu do lesa alebo hrajú spoločenské hry. Večer Ida s Knu-
tom pracujú U tuleňa. Spoznáva Leifa, ktorý je podobne zranený
ako ona. A zrazu je všetko v Idinom živote o čosi jednoduchšie,
znesiteľnejšie. Kým sa jej vzápätí znova nezrúti svet.

1. ČASŤ

S MacBookom v batohu, s obľúbeným oblečením v maminom tmavomodrom plastovom kufri, s AirPodmi v ušiach a so zloženou výpoveďou v ľadvinke vychádzam z domu na Veselej ulici číslo 37, ktorý už nie je mojím domovom. Kolieska na kufri sa už ani poriadne nekrútia, rukoväť sa nedá vytiahnuť a mám pocit, že tú plastovú škatuľu za sebou budem musieť ťahať. Na nosenie je príťažký a plecيا mám ešte poranené od tej veci so skriňou. Vlastne by som najradšej utekala a ľutujem, že som si nevzala svoju veľkú tašku na plávanie, ktorú si vždy beriem, keď niekam idem. No musela som sa rozhodnúť a aj tak oľutujem každé rozhodnutie, ktoré robím. Kladiem si otázku, z akých ciest je vlastne taký obnosený. Odkedy som na svete, mama ho nikdy nepoužila. Tilda raz cestovala s mamou a jej otcom autom do južného Francúzska, mala vtedy asi desať rokov alebo tak nejako. Z toho by však nebol taký poškodený. Z ľadvinky si vyťahujem smartfón.

Ja: *Ten tmavomodrý kufor*

Ja: *Vzala si ho mama vtedy do Francúzska?*

Tilda: ?

Posielam fotku.

Tilda: *Nie*

Tilda: *Už cestuješ?*

Tilda: *Kedy prídeš?*

Tilda: *Ida, prídeš, však?*

Tilda a jej nekonečný prúd otázok ma rozčuľuje.

Zastanem, zohnem sa a ešte raz podrobnejšie preskúmam tú škatuľu. Právě koliesko je takmer celkom opotrebované. Na tvrdom povrchu kufra je veľa škrabancov. Mama mi nikdy nerozprávala o žiadnom cestovaní. Ani som sa jej nepýtala. Raz, keď som upiekla ovčí syr, nechcela sa najesť so mnou, ako bývalo jej zvykom, lebo vraj nebola hladná a navyše, odkedy jedla baraniu hlavu, neznášala všetko ovčie. Pýtala som sa: Kde? Odpovedala: V Nórsku. No neopýtala som sa: Kedy?

Predstavujem si, ako moja mama, keď ešte nebola mamou, schádza po schodoch na železničnej stanici v Bergene a uteká na vlak do Osla, možno beží za nejakým Bjornom alebo Ragnarom. Vlasy má rozpustené, hnedé pramene rozfúkané do tváre a hnedé oči vtedy ešte iskrivé a plné života. Predstavujem si, ako kričí „Stoop!“ a neopatrne ťahá kufor dole schodmi, kým sa ju Ragnar snaží vtiahnuť do vlaku, ako potom celí zadýchaní stoja oproti sebe, držia sa za ruky a mama sa od šťastia nahlas smeje. Keby tak vedela, čo ju ešte čaká. No nevedela. Našťastie. Kto vie, čo sa stalo s Ragnarom. Asi už má vnúčatá a so svojou ženou Lagerthou žije v takom červenom nórskom domčeku pri mori, aké sú na obálkach nórske kriminálky, možno s nejakou veľkou hojdačkou v záhrade. Pamätá si na Nemku, s ktorou strávil jedno leto? Ako by reagoval, keby som mu povedala, že tá osemnásťročná Andrea už nežije? Že je mŕtva? Asi by mu to bolo jedno, keďže sa nevideli celú večnosť. Nezaujímaloby ho, že už skrátka neexistuje. Magor. Bolo by mu jedno, že Andreina dcéra Ida, ktorú nepozná a na ktorej mu tiež vôbec nezáleží, uteká z domu s týmto starým tmavomodrým plastovým kufrom, ktorému sa už ani poriadne nekrúti kolieska, a na ktorý si on už nepamätá a vôbec mu na ňom nezáleží, a skrátka všetko necháva za sebou.

Myslím na plne zariadený byt, ktorý opúšťam, na škaredý byt, na moju škatuľu s fotkami, knihy, mamin šatník, jej oblečenie v ňom – oblečenie, ktoré v sebe tak živo nesie jej vôňu, akoby žena,

ktorej patrí, vôbec nemohla byť mŕtva, nesmela byť mŕtva. Sladký parfum, jemný závan potu, nádych alkoholu, je tam všetko, akoby sa schovávala kdesi v skrini a to všetko bol len veľký žart. V jej izbe ju tak veľmi cítiť, že by som najradšej všetko roztrieskala.

Do odovzdania kľúčov sa musím všetkého zbaviť. Mám ešte tri mesiace a Tilde musím povedať, že dnes som vypovedala nájom.

Prechádzam po Veselej ulici a googlim, ako sa po nórsky povie magor: *drittsekk*. Potom googlim „vypratanie bytu“, najmä preto, že nezniesiem pohľady z okna. Pohľady drittsekkov, ktorí si otierajú papuľu o dcéru tej mŕtvej alkoholičky z nešťastného domu, ktorá je oblečená príliš naľahko, v krátkej sukni, ružovej koženej bunde s čiernymi slnečnými okuliarmi, hoci obloha je zatiahnutá, a s pokazeným starým tmavomodrým kufrom, ktorý za sebou terigá, a ťuká do mobilu namiesto toho, aby priateľsky odzdravila. Stále na mobile, táto generácia. Ani len na pohrebe nebola, nevďačnica sopľavá. Keď čítam: „Ušetríte si nervy a peniaze, nestrácajte čas. Profesionálne vypratávanie. Diskrétna a rýchla likvidácia domácnosti“, strkám si tú prekliatu vec späť do ľadvinky. Likvidácia domácnosti. Likvidácia. Zlikvidujú všetko, čo tam po nej ešte ostalo. Potom tam už po nej neostane žiadna vôňa. O vypratanie by sa mohli postarať Tilda s Viktorom. Oni v tom už majú prax. Ešte raz sa obzriem späť. Moje okno. Náš škaredý byt v škaredom dome. A pochopím: pravdepodobne sem už nikdy nevkročím.

Na zastávke vhadzujem obálku s výpoveďou z nájmu do schránky. Dnes ráno som tú vetu načmárala na list štvorcového papiera. Po tejto noci som pochopila, že tam už nemôžem dlhšie ostať... že zomriem, ak neodídem. A neviem, či chcem zomrieť.

Keď sedím v električke a prechádzame okolo kúpaliska, zatvorím oči. Nevidím ho. Bolí ma to, lebo je to už druhá rozlúčka. A keď si uvedomím, že je to definitívne, ešte raz sa otočím a vidím vchod. Akoby sa na mňa liali vedrá ľadovej vody s ostrými kockami ľadu,

ktoré sa mi zarezávajú do hlavy a pliec. Sústredene dýcham, nádych – výdych, 4 – 7 – 8, ako mi to vysvetľoval Viktor, pred sebou vidím Tildu, za ktorou prechádzam cez turniket. Najskôr závan chlôru a dažďa, a potom chvíľa, keď zahliadnem bazén, ktorý zakaždým vyzerá inak. Pamätám si najmä na paru, ktorá z neho stúpala, drobné kvapky tancujúce na hladine. Tilda rozťahne slnečník nad našou lavičkou, odkladáme si batohy a oblečenie, a spomínam si, ako dažďové kvapky dopadali na hladinu. Najkrajšie nie je potápanie a pocit beztiaže ako ryba. Najkrajšia na potápaní je Tilda. Bola Tilda. Tilda, ktorú som vždy videla kútikom oka, ako zdoláva svoje dĺžky a potom sedí na lavičke. Aká skrátka bola. Ako sme spolu išli domov a jedli večeru. Čudné, že detstvo mi niekedy pripadá také pekné, hoci bolo aj dosť na nafigu. Cítim sa prázdna aj naplnená.

Keď potom Tilda odišla, chodila som trénovať len na krytú plaváreň. Vonkajší bazén neprichádzal do úvahy, príliš to bolelo. Keď som mala asi pätnásť, znova som prechádzala tým turniketom, ale len večer, keď pršalo. Nie preto, že som bola taký bojko ako vtedy, ale preto, že je tam skrátka najkrajšie, keď prší. Zaplávala som si niekoľko dĺžok, pomedzi ktoré som sa čoraz na dlhšie ponárala bez ohľadu na ostatných, a keď som kútikom oka aj zahliadla dobrú plavkyňu, predstavovala som si, že je to Tilda. Otvorím oči, dnes je obloha sivastá a každú chvíľu môže začať pršať.

V plastovom kufri mám len oblečenie. Nezbavila som si ani jedinu knihu a teraz tu sedím v električke a pozerám si na TikToku jedno video za druhým, ktoré sledujem len tak na pol oka, aby som z okna nevidela, okolo čoho prechádzame, až mi na displeji vyskočí hlásenie, že som vyčerpala takmer všetky dáta. Schovám si mobil do ľadvinky a zatvorím oči. Je mi zima a zle, búši mi v hlave a bolí ma brucho. Privriem oči ešte pevnejšie, uvoľním ruky a nohy a predstavujem si, ako plávam. Na pretekoch. Sústredím sa na svoje telo, svaly, ruky a nohy, ktoré musia byť

rýchlejšie a silnejšie, než v skutočnosti sú. Ponaťahuj sa, ponaťahuj sa. S vodou si jedno. Šumenie v ušiach, cieľ pred očami. Potom: vpravo odo mňa je plavkyňa, ktorú musím poraziť. Čierny prameň vlasov jej trčí spod červenej plaveckej čiapky. Kto je to? Tie vlasy poznám. Aj vôňu. Hypnotic Poison od Diora, vždy trochu prisilný s nádychom rímskej rasce. To je určite Samara. Ale tá vôbec nepláva. Samara neznáša plávanie. Naučila som ju plávať na krytej plávárni, keď mala dvanásť, a podľa nej je plávanie hrozné. Voda skrátka nie je jej živel, vyhlásila.

Vždy mi hovorila, že je klasické zemské znamenie. „Znamená zverokruhu sú somarina,“ hovorila som zase vždy ja.

Samara: Ty si blízec, tí často neveria na znamenia.

Otvorím oči a hľadím z okna na polia. Okolo jej sídliska sme prešli už dávno. Samara býva so svojou rodinou v škaredom paneláku. V trojizbovom byte. Vyžaruje z neho hrejivý pocit. Steny sú natreté na oranžovo a žltu, srdcom bytu je maličká obývačka s jedálňou, ktorá pôsobí akosi útulne. Pohodlná hnedá kožená pohovka s lesklými fialovými a modrými vankúšmi, červený perzský koberec, starý sklenený stôl so zlatými nohami, na ňom strieborný svietnik, do ktorého vždy dávali inú sviečku, a veľký dubový stôl, okolo neho biele čalúnené stoličky. Na parapetoch mali orchidey v rôznych farbách a vo všelijakých kvetináčoch. V tomto farebnom, žiarivo čistom byte sa k sebe žiadne kusy nábytku nehodia, no všetko spolu pôsobí tak harmonicky, že existuje len málo miest, kde sa cítim tak príjemne. A vôňa toho bytu – sladký mamin parfum, rímska rasca, škoricca, orchidea, sviečky s vanilkovou vôňou a fajka. Chodila som tam rada a často, mám rada Samarin domov a rodičov, chýbajú mi. Už dva mesiace som tam nebola.

Samara ma vtedy pravidelne navštevovala, len zazvonila s taškou plnou dóz s arabskými špecialitami od svojej mamy a s kopou vytlačených textov z univerzity. Na každom bol v pravom hornom rohu dátum a názov prednášky či seminára. Keď

som ešte chodila na univerzitu, väčšinu textov som ani nečítala, niečo ešte ich tlačíť. Keďže som pri Samare mala výčitky, niektoré som si potom predsa prečítala. Materiály k literárnej antropológii okolo roku 1900 boli celkom v pohode.

Pôvodne som nechcela študovať literatúru, bolo to prechodné riešenie, kým ma neprijmú na školu v Lipsku. No zdá sa, že celý môj život je jedno veľké prechodné riešenie.

Samara je pre mňa príliš dobrá. Cez WhatsApp mi každý deň žela dobré ráno a večer dobrú noc. Vždy iným spôsobom, raz prehnane emotikonmi, inokedy stručne, alebo po francúzsky či anglicky. Ja takmer nikdy neodpovedám.

Mám ju rada, je to najlepšie, čo ma postretlo, a myslím to celkom racionálne.

Spomienky na naše priateľstvo a myšlienkový experiment, že by to raz mohlo byť také ako kedysi, že by sme niekedy mohli ísť na týždenný výlet do veľkomesta, do Bazileja alebo do Rigy k moru, sú často tým jediným, čo ma chráni pred hlúpymi rozhodnutiami.

Vyberám si z ľadvinky ten prekliaty mobil a otváram čet.

Samara: *Posielam ti zhrnutie prednášky o intermedialite zo 14. 6.*

Samara: *Fotka jej upravených poznámok*

Samara: *Poslala som ti ho aj mailom ako PDF*

Samara: *Dobré ráno, Ida*

Samara: *Profesor Kuhn je taký tlk*

Samara: *Mama sa pýta, či ti má nachystať halvu alebo radšej falafel*

Samara: *Povedala som, že halvu*

Samara: *Máš radšej sladké, však?*

Samara: *bonne nuit*

Samara: *Mám ťa rada*

A tak je to každý deň, bude mi to chýbať. Prvýkrát píšem odpoveď.

Ja: *Čau, Samara*

Ja: *Už som odišla*

Samara píše.

Samara: *Kam ideš???*

Ja: *Asi za Tildou*

Samara: *Asi???*

Samara volá. Nedvíham, zatvorím oči a plávam.

Na Hlavnej stanici sa dívam na tabuľu s odchodmi. O pätnásť minút odchádza vlak do Hamburgu. Tilda mi včera počas nášho telefonátu cez WhatsApp poslala otvorený listok do Hamburgu. Myslela som si, že dostanem infarkt, a nevedela som, komu zavolať. Viktor povedal, že je to bežný panický záchvat a mne sa stále zdá trochu poburujúce len tak prejsť mlčaním zážitok blízky smrti. Panické ataky som doteraz poznala len z Instagramu a TikToku.

Hnevám sa, že kvôli domnelého infarktu som ukázala slabosť a otvorila sa Tilde, ale naozaj som si myslela, že zomriem. Teraz si asi myslí, že naozaj potrebujem pomoc, a bude ma bombardovať otázkami a radami. Od telefonátu v noc maminej smrti som jej netelefonovala. Vždy mi zavolala ona alebo sa zastavila, a ja som buď neodpovedala vôbec, alebo len jednoslovne, keď som celý rozhovor nechcela celkom utnúť. Nechaj ma, Tilda. Mám sa dobre. Nič nepotrebujem. Ani neviem, prečo som sa tak uzavrela, prečo som k nej taká zlá. Cítim však v sebe toľko hnevu, ktorý ma ovláda, a Tilde len odvrkujem. Neviem ani, na čo alebo na koho sa hnevám, či je môj hnev zameraný na Tildu, na seba alebo na všetko, a tak ma rozčuľuje, že neviem, proti komu alebo čomu je môj hnev namierený, že by som si nožom na chlieb najradšej odrezala prsty jeden po druhom. Buď celkom pomaly, alebo rýchlo.

Hnevu sa nechce ísť do Hamburgu. Časť zo mňa by tam však rada išla. Časť zo mňa už neznesie byť viac sama a túži po tom,

aby sa Tilda o mňa postarala. Myslím na ňu, na Viktora a decká. Myslím na francúzsky toast s vanilkovým krémom, ktorý by mi pripravila. A tiež na slová, ktoré by mi zopakovala: „Nie je to tvoja vina“, „Prišiel jej čas“, na jej otázky: „Vypovedala si nájom?“, „Čo máš teraz v pláne?“, „Kde chceš bývať?“, „Chceš prerušiť štúdium?“ a zároveň si v aplikácii nemeckých železníc prezerám trasy vlakov, ktoré stoja v Hamburgu a pokračujú ďalej. Jedno IC-čko smeruje do Stralsundu pri Baltskom mori. To znie dobre. No odchádza až o dve hodiny.

Už nepíšem. Neznášam čakanie. Tie dve hodiny si musím nejako vyplniť. V Rossmanne si kúpim na cestu niečo pod zub a na pitie. Samoobslužné pokladne sú super. Vďaka AirPodom a hudbe v ušiach pípanie vlastne nepočujem, preto omylom skenujem len každý druhý produkt a do batoha si ukladám ovocnú tyčinku, kukuričné tyčinky, Colu Zero a Kinder vajce. V trafike na stanici majú len brakové ľúbostné romány a kriminálky, ktoré nestoja ani za desať eur. A knihy z princípu nekradnem. Prelistujem si zopár bulvárnych časopisov, Kardashianky a ich náhradné matky, nezmyselné očistné kúry hviezd zo štiav a pokračujem ku koľaji osem, sadnem si na lavičku a zapalujem si cigaretu. Muž v stredných rokoch vedľa mňa si odkašle. A znova. Len nech ma neosloví. Ešte tento Nemčúr mi tu chýbal. Znova si odkašle.

Muž: Mladá dáma. Fajčí sa tam vpredu.

Necítim sa oslovená.

Znova si odkašle.

„Tu sa nefajčí,“ povie príliš nahlas a nepriateľsky.

Pomaly sa k nemu otočím.

Ja: Sorry, what did you say?

Muž nie je pripravený na cudzí jazyk, ako som aj čakala, prstom mi ukazuje na fajčiarsku zónu a naznačuje fajčenie. „Tam! Fajčiť!“ pokrčím plecami, „Sorry, I don't understand,“ a sledujem, ako mu to v hlave šrotuje. Postaví sa, prejde okolo lavičky

a sadne si na miesto, ktoré je odo mňa najďalej, zatiaľ čo si šomre: „Sproští Amíci.“

Magor. Zapálím si ešte jednu, hoci je mi už zle.

Nástupište je preplnené, lebo predchádzajúce IC-čko do Hamburgu nešlo. Tlačím sa do vlaku, v žiadnom prípade nechcem stáť, keď už mám lístok, ale všetky miesta sú obsadené. Nájdem štvorku, kde sú rezervované len dve miesta, sadnem si k oknu a dúfam, že spolusediaci nebudú otravní. Vedľa mňa si sadne mladík okolo tridsiatky. Čierny oblek, vyhýba sa očnému kontaktu, očividne má na rozhovory rovnakú chuť ako ja. Ani sa nepýta, či je voľné, hneď ako ja si sadne, zapne iPad a sleduje druhú sériu seriálu *Boj o moc*. Mám ten seriál rada, takže jedným okom ho sledujem s ním. Všimne si to, vymeníme si pohľady a zdá sa, že mu to neprekáža. Aspoň proti tomu nič neurobí. Keď nechýba veľa, aby som sa ho spýtala, či si do jeho iPadu môžem pripojiť svoje AirPody, prichádza žena s dievčaťom, sadajú si k nám do štvorky a ja presúvam pozornosť z jednej divnej rodiny na druhú.

Matka: Tak, Lia, tu máme miesta.

Lia si sadá oproti nám k oknu, jedna druhú si premeriavame. Má asi päť rokov, dva plavé zapletené vrkoče a veľké zvedavé hnedé oči.

Matka: Už cestujeme štyri hodiny.

S Liou sa pozrieme na mamu, ktorá pomaly vybaľuje veci z batoha, akoby hrala predstavenie.

Matka: Máme tu niekoľko bodov programu. Vždy môžeš robiť len jedno. Dobré si to rozdeľ.

Matka vyberá kovovú škatuľu a ukladá ju na stolík.

Matka: Daj si.

Matka vyberá časopis a položí si ho na stolík.

Matka: Alebo si prečítaj *GEOLino*.

Matka vyberá tablet.

Matka: Môžeš aj pozeráť slona Dumba.

Matka vyberá knihu. Jednu z edície *Insel, Malí ľudia, VEĽKÉ SNY. Frida Kahlo*. Tak sa deti odmalička učia ísť si za veľkými snami, aby sa stali malými Einsteinmi, Lindgrenovými či Fridami. Sprostosť, pomyslí si.

Matka: Alebo si prečítať knihu.

Matka: Čím začneme? Alebo by si sa radšej pozerala z okna?

S Liou hľadáme na stolík zaprataný bodmi programu. Vyberám si aj svoje: smartfón, Kinder vajce, ovocnú tyčinku, Colu Zero a kukuričné tyčinky, ktoré ma už akosi nelákajú.

Lia sa pozrie na moje Kinder vajce a hovorí: „S Dumbom.“

Nepoviem: „Najskôr sa budem pozeráť z okna,“ lebo moja mama to nie je. Keď prechádzame okolo lesov, kopcov a polí a Lia sleduje Dumba, kladiem si otázku, kam majú s mamou namierené. Predpokladám, že k jej otcovi, alebo k starým rodičom či možno späť domov.

Lia: Už sa mi nechce sedieť.

Ani mne sa už nechce sedieť, ale akosi sa mi podarí vyplniť si cestu svojimi bodmi programu. Do Hannoveru pozerám *Boj o moc*, dokonca so zvukom. Môj sused počas pozerania zapol bluetooth a spýtavo na mňa pozrel. Stlačila som Idine AirPody. Keď si potom iPad zbalil, kývol mi na rozlúčku.

Po jeho odchode sa venujem čokoládovému vajcu. Lia, ktorú práve zamestnáva *GEolino* ako ďalší bod programu, na mňa uprene hľadí.

Lia: Aj ja by som si niečo dala.

Matka otvára striebornú dózu, v ktorej sa nachádza hnedá smradľavá hmota.

Lia: Čo je to?

Matka: Šošovico-bulgurový šalát s mrkvou.

Otváram žltú kapsulu, v ktorej sa nachádza Disney princezná Mulan. Super. Potom si na smartfóne pozriem reakčné video na

novú sériu *Ruže pre nevestu* a hanbím sa za to. Rýchlo si stiahnem artový dokument o starých baletkách a baletných tanečníkoch, ktorí sú nešťastní, že sa ich kariéra skončila.

Tesne pred Hamburgom zatvorím oči, tvárim sa, že spím, a cez tichú hudbu počujem hlásenie. Musím ísť až na konečnú stanicu. Posádka sa už nemení, a ak áno, zmeškám svoju zastávku a skončím vo Schwerine, Bützowe, Rostocku alebo Velgaste. Každú chvíľu zaspávam, asi preto, že už dva dni som vôbec nespala, v polospánku si na okamih spomeniem na včerašok, na ticho, na maminu izbu, jej šatník, vôňu bytu, jej vôňu a strhnem sa. Som hore, už sa mi nechce sedieť a zvuk v slúchadlách si zvýšim na maximum.

„Volá Tilda,“ hovorí mi Siri a ja odvetím: „Nie,“ a hudba hrá ďalej. Siri opakuje: „Volá Tilda,“ ja opakujem tiež: „Nie.“ Potom Siri pokračuje: „Volá Viktor,“ vyberiem si z ľadvinky smartfón a odmietnem hovor, aby som sa znova nemusela opakovať. Čakám na ďalšie hovory, ktoré budem môcť odmietnuť. Znova volá Tilda, potom mi príde ešte niekoľko správ. Pýta sa: „Prídeš?“, „Kedy prídeš?“, „Ida?“, „???“, Viktor sa pýta: „Mám po teba prísť na stanicu?“, odpovedám: „Nie. Sorry. Zapínam lietadlový režim,“ a tak aj urobím. Asi by som sa smartfónu mala čo najrýchlejšie zbaviť. Viktor ma určite bude vedieť vystopovať, ak mi hackne mobil alebo MacBook. Alebo si Tilda vypočíta, s akou pravdepodobnosťou som nastúpila na ktorý vlak. Vie, že som švorc. Keď bola asi pred dvoma týždňami naposledy doma, vybrala zo schránky poštu, kde boli aj upomienky a okamžitá výpoveď z kaviarne. Hneď potom mi cez PayPal poslala 600 eur, hoci vie, že peniaze od nej neprijímam. Vrátila som jej 620 eur. Akoby nestačilo, že mesačne prispieva na náš rodinný účet, preto som od nej nikdy nemohla byť a nemôžem byť celkom nezávislá. Moja sestra vie, že som v háji, a dúfa, že budem rozumná a jednoducho jej listok

na vlak využijem. A tak zistí, v ktorom vlaku sedím. Určite sa to dá vďaka tomu hlúpeму QR-kódu. Napokon, aj tak je to jedno. Nech vie, kde som, ja ju skrátka nechcem vidieť. Chcem byť sama. Keď si pomyslím na súcít v ich tvárach, na Tildinu podnikavosť, ktorou mi chce pomôcť, plány, ktoré kuje, zoznamy, ktoré spisuje, na Viktorovu zdržanlivosť, najradšej by som svoj MacBook a smartfón vyhodila na koľajnice, keď najbližšie zastavíme. Tak rada by som ju videla, až to bolí. Aj decká.

Kvôli lietadlovému režimu sa teraz do mobilu nemôžem pozrieť. Niečo by som si mohla pozrieť na počítači, ale ten nemôžem otvoriť, lebo klávesnica na mňa kričí. Tak tam len sedím s hlavou opretou o chladné okno a so zavretými očami, myšlienky vypnuté. Nechcem na nič myslieť, len na to, čo je za oknom. Otvorím oči, hľadím na bledomodrú oblohu, aká je pekná, lebo sa po nej preháňajú oblaky. Čo iné si myslieť o oblohe a stromoch, než to, že sú pekné. Myslím na mamin hrob, ktorý je čerstvý a nie sú na ňom kvety. Alebo možno aj sú. Možno ho navštívil Ragnar alebo nejaký iný bývalý, alebo azda babka, ktorá každý deň chodí na hrob svojho muža, bude mať súcít s touto predčasne zosnulou. Neviem, či na maminom hrobe sú kvety, ešte som tam nebola. No myslím si, že nie.

Teraz by sa mi hodili tabletky na spanie. Mala som si vziať mamine zásoby a spať, až kým neprídeme na konečnú, kým ma niekto zobudí. Občas mi však spôsobujú nočné mory a nerada by som pokúšala svoje podvedomie v terajšom stave.

„O niekoľko minút prídeme do konečnej stanice Stralsund. Prosím, vystúpte. Prajeme vám príjemný večer,“ hovorí sprievodca s pridobrou náladou. Sprievodcovia s pridobrou náladou sú niekedy milí, ale väčšinou je to s nimi hrôza, napadne mi, no v hlave mi chodí dookola: doriti, doriti. Mala som využiť čas a premyslieť si, čo vlastne budem robiť v Stralsunde. Vystúpim a počujem

čajky, veje tu príjemný, čerstvý vánok. No akosi nemám pocit, že by som už bola dosť ďaleko, a nie som vstave prijať akékoľvek rozhodnutie ohľadom krásneho večera, ktorý mám pred sebou. Dívam sa na tabuľu s odchodmi a vidím vlak, ktorý ide až do Ostseebad Binz. Rujana. Ostrov. Dokonalé. Regionálny spoj mi tiež vyhovuje.

Pri mojom príchode mrholí a už sa zotmelo. Znova počujem čajky. Tentoraz sú ešte hlasnejšie a aj vánok je sviežejší než v Stralsunde.

Pred stanicou sa staršej panej pýtam, ktorým smerom je more, a s tmavomodrým plastovým kufrom, ktorého kolieska sa stále nekrúti, ako majú, sa trmáčam smerom, ktorý mi ukázala. Keď počujem šum, konečne sa môžem nadýchnuť. Pritiahnem si kufor na piesok a sadám si naň, vdychujem do seba vôňu mora a s ňou aj maminej izby. Útek z bytu, dlhá namáhavá cesta vlakom, takmer počujem, ako zo mňa tieto sračky s plesknutím opadli. Potom sa sústredím už len na more. Počujem, vidím a cítim more, až mi napadlo, že doň rovno vojdem. No musím mať aj trochu rozumu. Sice som na tomto ostrove videla najmä dôchodcov, ale keby mi teraz niekto čmájol notebook, na tomto svete by mi už vôbec nič neostalo. Všetko, čo som napísala, by bolo fuč. Stala by sa zo mňa chudobná morská panna – bezdomovkyňa. Keďže sa mi tá predstava pozdáva, uvažujem, že sa predsa len okúpem, ale napokon sa postavím a idem si hľadať hostel. Rýchlo nájdem informačnú tabuľu, ktorú nasledujem, a keď pred jednou budovou vidím mladých ľudí, uvažujem, že sa možno predsa do toho mora vrátim. Mladých ľudí nemám rada. Sú príliš optimistickí. A nemám rada ani hostely a ubytovne. Všetci tí optimistickí mladí ľudia sú tak otravne komunikatívni a sú vždy za každú zábavu. No Airbnb si nemôžem dovoliť. Nasadím výraz: „Neopováž sa ma osloviť,“ za dve noci vo viac lôžkovej izbe dám svoje posledné peniaze

a mám šťastie, lebo keď vstúpim do šesťlôžkovej izby, obsadené sú len dve postele, ktorých hostky tu nie sú. Dám si studenú sprchu, oblečiem sa a cítim, ako ma únava, prípadne vyčerpanie berú na spánok. Možno je to dlhodobé riešenie mojich problémov s nespavosťou: ostať hore dva dni, kým ma nepremôže ochromujúca únava, silnejšia než hlasné myšlienky v hlave, ktoré mi skrátka nedávajú spať, ukazujú mi obrazy, na ktoré chcem zabudnúť, rozprávajú príbehy, ktoré chcem pochovať a ktoré na mňa väčšinou revú, že som to posrala a mala som urobiť viac.

Keď sa o jednej popoludní prebudím, hneď si oblečiem plavky, široké tričko, beriem ľadvinku a idem k moru. Je chladno a obloha je sivá. Bežím na pláž, aby som sa zahriala. Keď teraz vidím more v dennom svetle, musím odolať nutkaniu poslať Tilde fotku. Miluje more rovnako ako ja, ale neodvážim sa vypnúť lietadlový režim. Tilda je určite našťvaná, o tom nepochybujem.

Vyzlečiem si tričko, položím ho na ľadvinku a bežím k vode, ktorá je taká studená, ako som čakala. Len čo som dostatočne ďaleko, vrhám sa do vĺn. Sústredím sa na svoje telo, svaly, ruky a nohy, ktoré musia byť rýchlejšie a silnejšie, než v skutočnosti sú. Plávanie v mori je úplne iné ako v bazéne. Ťažko nachádzam rytmus. No je to krása plávať do otvoreného priestoru, do diaľky, proti vlnám, ktoré sa nikdy nepohybujú tak, ako si človek myslí. Vydrž, vydrž. Voda a ja sme jedno, som súčasťou mora, desivo malou.

Myšlienky a bolesť mi unikajú z tela. Cítim, že už to dlho nevydržím, ruky, nohy a dýchanie mi oťažievajú a vlny sú čoraz mohutnejšie, a viem, že je čas otočiť sa. Dokážem celkom dobre odhadnúť svoje ubúdajúce sily, ale aj tak plávam ďalej. Ešte kúsok. Počujem pískanie a plávam ďalej, neviem, čo vo mne je, ale nedovolí mi to otočiť sa. Predsa sa mi to však podarí a s námahou sa vraciam na pláž. Nohy sa mi pri dotyku s dnom trasú. Naproti mi prichádza mladá, statná žena. Červené tričko DLRG, píšťalka na krku, hnedé kučery.

Mladá žena: Šibe ti?

Neviem, čo povedať.

Mladá žena: Nemôžeš predsa plávať tak ďaleko. Je to nebezpečné.

Ja: Som plavkyňa.

Mladá žena: To je moru úplne jedno.

Ja: V pohode, je to Baltské more.

Mladá žena ma nasleduje a postaví sa vedľa mňa, keď zdvihnem zo zeme tričko a ľadvinku. Je mladšia ako ja, asi čerstvo po maturite.

Ja: Berieš peniaze za pískanie?

Ona: Dennú sadzbu. 22 eur.

Ja: 22 eur na deň?

Ona: Áno, ale ubytovanie máme hradené.

Zamyslí sa.

Ona: Môžem ti dať číslo na môjho šéfa, ak máš chuť pridať sa. Plávať predsa vieš.

Ja: Nie, nemôžem zavolať tvojmu šéfovi, mám nastavený lietadlový režim.

Ona: Si divná. Príď zajtra na službu, bude tam Mike.

Ja: Uvidíme.

Zamávam jej, keď sa vydávam späť k hostelu, lebo mi je strašne zima, a už ju nepočujem volať: „Ako sa vlastne voláš?“

Musím si nájsť nejakú prácu. Dvadsaťdva eur na deň je málo. Ako čašníčka alebo niečo podobné by som za večer mohla poľahky zarobiť stovku. Po odpočítaní ubytovania by mi ostalo osemdesiat na deň. Keby som tu zostala dva týždne, bolo by to okolo... Keby som tu zostala desať dní, bolo by to okolo 800 eur. Čiže za štrnásť dní by to bolo odhadom určite viac ako tisícka. Ako len nenávidím matematiku. Účet mám prázdny a musím si vytvoriť finančnú rezervu. Kráčam po plážovej promenáde, zájdem do bočnej uličky,

zastavím sa pred barom, ktorý sa volá U tuleňa, lebo sa mi páči jeho názov. Hoci mi je tak zima, že sa trasiem, sadnem si na lavičku pod tabuľou, zapálím si a rozhodnem sa, že najprv pôjdem do hostela, zohrejem sa a prezlečiem. Keď chcem vstať, zakrúti sa mi hlava. Od včera som okrem Kinder vajca, ovocnej tyčinky a kukuričných tyčiniek nič nejedla, a tá cigareta ma dorazila. Kým sedím a čakám, kým sa mi upokojí krvný obeh, z dverí vedľa lavičky vyjde starší muž, ktorý vyzerá presne tak, ako by som si predstavovala majiteľa baru U tuleňa. Ako námorník. Má okolo sedemdesiat rokov, je vysoký, opálený, má modré oči, bielosivé vlasy pod hnedou čapicou, kockovanú košeľu, vyblednuté džínsy a, samozrejme, gumáky.

Ja: Dobrý deň.

Trochu sa zľakne a otočí sa ku mne. Zaujímavé. Nevyzerá ako niekto, koho len tak niečo vystraší.

Starý pán: Otvárame až o šiestej.

Ja: Nehľadáte náhodou čašníčku alebo niečo také?

Skúmavo si ma premeriava. Asi som bledá, vlasy mám mokré, na sebe len tričko na mokrých plavkách, ľadvinku, som bosá a na zemi predo mnou leží dohorievajúca cigareta.

Starý muž: Bola si už niekedy U tuleňa?

Ja: Nie.

Starý muž: Pracovala si v krčme?

Ja: Nie. Iba v kaviarni.

Ja: A nie som hlúpa.

Premýšľa a pritom sa mi prísne pozerá do očí. Neuhnem pohľadom.

Starý muž: Tak príď dnes večer na skúšku. Začíname o piatej. Trinásť eur na hodinu plus prepitné.

Ja: Dobré.

Starý muž: Ako sa voláš?

Ja: Ida.

Podáva mi svoju veľkú ruku a predstaví sa: „Knut.“
Potlačím smiech a chytím mu labu. Knut ani brvou nemykne.

„Čo si obleka taká čašníčka?“ pýtam sa dvoch študentiek pedagogiky na izbe. Hannah a Nela sú tu počas semestrálnych prázdnin na kurze kitesurfingu. „Niečo športové a jednoduché,“ hovorí Nela. Oblečiem si čiernu midi sukňu, biely crop top, vezmem si ľadvinku a obujem tenisky. Hannah mi ukáže palec hore. Keďže mi to príde príliš fádne, oblečiem si ešte ružovú koženú bundu a potom bežím do krčmy, aby som nemeškala hneď v prvý deň.

Knut mi najprv ukazuje Tuleňa, čo trvá len chvíľu. Krčma je vnútri dosť tmavá. Pozdĺž zadnej steny je veľký bar, v miestnosti veľa ošumelých drevených stolov a stoličiek a v prednom kúte sa vyníma oválny stôl pre štamgastov. Na stene visia staré čiernobiele fotografie. Vidím zamrznuté pobrežie Rujany (1921) a roľníčku a roľníka s fajkou v ústach sediacich na voze so senom (1911). Oba sa pozerajú priamo na mňa.

Neusmievajú sa, ale nevyzerajú nespokojne. Knut mi ukazuje, kde je šnaps, kde sa skladuje pivo, ktoré nápoje sa objednávajú najčastejšie: pivo a šnaps. Koktaily tu nemajú, len pár long drinkov.

Knut: Vieš, ako sa robia?

„Áno,“ zaklamem. V kaviarni nemali long drinky, len koláče a kávu. Páčilo sa mi tam, pripravovala som kávové špeciality, pozorovala hostí a predovšetkým sa hnala za prepitným. Ku každému hosťovi bolo treba pristupovať inak, aby som dostala čo najviac. A vždy som dostávala veľmi slušné prepitné. Môj šéf ma miloval, vraj som oveľa lepšia ako moja mama, povedal raz ten hajzel. A potom mi jednoducho dal výpoveď, keď som bola pár týždňov preč, pretože spomínaná oveľa horšia obsluha, alias moja matka, zomrela. Päť rokov som pracovala v tej špinavej kaviarni, mohla som mať okolo šesťnásť, keď som vzala voľné miesto po mame, už nebola schopná pracovať. Vtedy som si popri rodinnom otvorila aj vlastný účet.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy ***Síla vetra 17.***

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.